

Raadsvoorstel

Onderwerp: Vaststellen komgrenzen
Datum: 24 mei 2023
Agendapunt: 3
Behandeling: Ter bespreking in raadsoverleg
Portefeuille-
houder(s): Wethouder S. Van Keijzerswaard
Steller: Wilko de Wind / Mark Bloeming
Zaaknummer: Z.HHL.060873

1. Samenvatting

Als wij een plaats binnenrijden, zien wij een bebouwde kom-bord staan. Weinigen staan erbij stil dat zo'n bord er niet zomaar staat. Daar ligt een besluit aan ten grondslag. Nog minder mensen zullen erbij stil staan dat er meer soorten 'bebouwde kom' zijn. In dit voorstel gaat het om de bebouwde kom waarover de Wegenverkeerswet en de Wet natuurbescherming spreken.

Waarom zijn bebouwde kommen nodig? Voor het verkeer is dat algemeen bekend: vanaf het bebouwde kom-bord geldt een maximumsnelheid van 50 km/u. Tenzij apart bepaald is dat die lager (30 km/u) of hoger (vaak 70 km/u) is.

Maar waarom een bebouwde kom 'Wet natuurbescherming'? Die is in dit verband nodig om te bepalen wie over het kappen van bomen gaat: burgemeester en wethouders van Het Hogeland of Gedeputeerde Staten van Groningen.

Na de herindeling is het nodig om de besluiten voor bebouwde kommen weer opnieuw te nemen. Omdat bestaande besluiten verouderd zijn en veel situaties veranderd zijn. In het geval van de Wet natuurbescherming bestaan er in veel gevallen nog geen grenzen voor de bebouwde kommen. Dit voorstel is nu vooral bedoeld om de zaken te harmoniseren. We verwachten dat wij in het licht van gebiedsontwikkelingen per situatie opnieuw zullen bekijken waar de grenzen van de bebouwde kom moeten liggen.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

De grenzen van de bebouwde kommen vast te stellen op grond van de Wegenverkeerswet 1994 (artikel 20a) en de Wet natuurbescherming (artikel 4.1) zoals opgenomen in de bij dit voorstel behorende bijlage.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

In zowel de Wegenverkeerswet 1994 (Wvw) als in de Wet natuurbescherming (Wnb) is voorgeschreven dat de gemeenteraad de grenzen van de bebouwde kommen vaststelt.

Het vaststellen van deze grenzen heeft verschillende rechtsgevolgen. Een op grond van de Wvw vastgestelde bebouwde komgrens heeft rechtsgevolgen voor het verkeer. Daarnaast hanteert de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) een onderscheid tussen binnen en buiten de bebouwde kom. Daarbij verwijst de APV naar de Wegenverkeerswet.

Een Wnb-komgrens bepaalt welk bestuursorgaan bevoegd is ten aanzien van het beheer van houtopstanden (artikel 4.1). Daarnaast kan een Wnb-komgrens ook van belang zijn voor de jacht (artikel 3.21 Wnb).

De grenzen van de bebouwde kommen van de dorpen in Het Hogeland zijn, voor zover het Wvw-grenzen zijn, (sterk) verouderd en behoeven actualisering. Daarnaast is het wenselijk de grenzen in een (voor bijwerken geschikt) digitaal bestand vast te leggen, wat ook nog niet in alle gevallen gebeurd is.

Geen van de gemeenten die Het Hogeland hebben gevormd had grenzen vastgesteld voor de bebouwde kom in de zin van de Wet natuurbescherming. Nu is dat een vrij recente wet – uit 2015 – die ontstaan is uit de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. De Boswet evenwel schreef ook vaststelling van bebouwde kommen voor. Geen van de voorgaande gemeenten had een rechtsgeldig Boswet-besluit. Dat moet in verband met de goede afbakening van bevoegdheden met betrekking tot het beheer van houtopstanden alsnog gerepareerd worden. Daarin voorziet dit besluit.

De komgrenzen zijn ingetekend in het bij dit voorstel behorende komgrenzendocument. De oranje vlakken zijn de nieuw voorgestelde bebouwde kommen, zowel in de zin van de Wegenverkeerswet, als in de zin van de Wet natuurbescherming. Die grenzen zijn gelijk gehouden om te voorkomen dat er met verschillende begrenzingslijnen wordt gewerkt, wat verwarrend kan werken.

Tegelijk fungeert het komgrenzendocument ook als document waarin de woonplaatsgrenzen als bedoeld in de Wet basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) zijn opgenomen.

Ook de actualisatie van de Wijk- en Buurtindeling (WBI) ten behoeve van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is ingetekend. Zo is een integraal document ontstaan.

Bij het bepalen van de komgrenzen is rekening met de feitelijke situatie in het veld, zowel qua bebouwing als qua (feitelijke) plaatsing van bebouwde kom-borden. Vooral dat laatste vormde een richtinggevend uitgangspunt, omdat de weggebruikers hieraan gewend zijn en zo voorkomen wordt dat de bebouwde kom-borden op grond van dit komgrenzendocument verplaatst zouden moeten worden. De begrenzing volgt dus de feitelijke situatie. De locaties van de bebouwde kom-borden zijn ook ingetekend in het komgrenzendocument (blauwe streepjes).

3.2 Bevoegdheid raad

De raad is op grond van artikel 20a van de Wegenverkeerswet 1994 bevoegd tot het vaststellen van komgrenzen op grond van deze wet. De bevoegdheid van de raad tot het vaststellen van de komgrenzen op grond van de Wet natuurbescherming staat in artikel 4.1 van die wet.

3.3 Wettelijk of beleidskader

De wettelijke kaders zijn de Wegenverkeerswet 1994 en de Wet natuurbescherming.

3.4 Historische context

Voor de bebouwde kom zijn in de vorige gemeenten door de jaren heen wel bij raadsbesluiten de komgrenzen bepaald, maar sommige besluiten zijn heel oud en/of achterhaald door nieuwe bebouwing.

Bij het zoeken naar oude komgrensbesluiten op grond van de Wet natuurbescherming (tot 2015: de Boswet) zijn geen geldige besluiten naar boven gekomen.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Een belangrijk beoogd resultaat is actualisatie en harmonisatie. Maar het vaststellen van de komgrenzen is ook een wettelijke taak die geregeld is in de Wegenverkeerswet en de Wet natuurbescherming. Er zijn rechtsgevolgen aan verbonden voor het wegverkeer (komgrens Wvw). De komgrens Wnb bakent af wie bevoegd gezag is voor het kappen van bomen. De Algemene Plaatselijke Verordening hanteert ook het begrip 'bebouwde kom' en is bijvoorbeeld relevant voor het aanlijngedod voor honden, caribidschieten en het langdurig parkeren van caravans.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Daarvoor verwijzen naar hetgeen hiervoor is besproken.

5.2 Risico's

Idem.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Aan dit besluit zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

7. Inbreng belanghebbenden

Het komgrenzen-document is met interne deskundige (ambtelijke) inbreng tot stand gekomen. Inbreng van deskundige externen bleek niet nodig. Er zijn geen bijzondere, aanwijsbare belanghebbenden bij de vaststelling van komgrenzen betrokken. Een ieder heeft ermee te maken.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Het komgrenzen-document gaat uit van de actuele feitelijke bestaande situatie. Toekomstige ontwikkelingen worden hierin niet meegenomen. Die vragen een eigen afweging.

In verband hiermee sluiten de komgrenzen op grond van de Wegenverkeerswet in het komgrenzen-document zo goed als volledig aan bij de feitelijke situatie in het veld. Er hoeven in principe (vrijwel) geen borden bijgeplaatst te worden. Als dat wel mocht blijken, dan is het uitvoerende team (Infra) daarmee belast.

De komgrenzen op grond van de Wet natuurbescherming zijn papieren komgrenzen. Daar worden geen borden voor geplaatst. De teams die belast zijn groenbeheer en het verlenen van omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen, maken gebruik van het komgrenzen-document.

8.2 Tijdspad

N.v.t.

8.3 Communicatie

Het besluit tot vaststelling van de komgrenzen en de bijbehorende bijlage zullen via het (digitale) Gemeentebld worden gepubliceerd.

8.4 Evaluatie

Omdat komgrenzen, met name die op grond van de Wegenverkeerswet, dynamisch zijn omdat grenzen van bebouwing wijzigen, zal periodiek het komgrenzenbesluit worden geëvalueerd.

Bijlage(n):

1. Raadsbesluit
2. Komgrenzen Raadsvoorstel

Achterliggende documenten:

Geen

Winsum, 25 april 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding